

Essència Barceloneta

#4/2023

en positiu

La Repla

Anys inoblidables
de futbol sala

**Confraria
de Pescadors**
Nova llotja
sostenible

Cova Fumada
La Bomba
va néixer aquí



Menja de qualitat, menja de Mercat

Per què comprar al Mercat?

- 1 Obtens un tracte més pròxim i personalitzat. Ens coneixem.
- 2 T'assessorem i aportem la nostra experiència i confiança.
- 3 Els productes són frescos i de qualitat.
- 4 Contribueixes a revaloritzar l'economia local, donant suport al consum de proximitat o km zero.
- 5 Donem vida al nostra barri. Som d'aquí de tota la vida i potenciem la nostra identitat cultural.
- 6 Et coneixem i t'oferim productes adaptats als teus gustos i necessitats.
- 7 Pots demanar un producte específic i te l'aconseguim, encara que no el tinguem.
- 8 Contribueixes a generar menys contaminació, ja que pots reduir envasos a la teva compra.
- 9 Oferim varietat i productes de temporada.
- 10 Pots sol·licitar quantitats específiques, tipus de tall o altres especificacions, tens major flexibilitat.

AVIRAM

Nieves - 651 585 714
 Francesc - 651 415 706
 Pere - 93 221 79 92 / 605 569 530

BAR - RESTAURANT

Bar de Paco - 93 221 50 16
 El Café del Mercat
 - Magdalena - 687 713 720
 Marisma Nass - 93 221 94 04
 El Mercat - 93 221 54 58

CANSALADERIA - XARCUTERIA

Alegre i Ramírez - 662 469 046
 Janet i Jordi - 93 221 81 12 /
 667 750 445
 Ramón - 93 221 78 65 /
 636 595 287

MENUTS

Lidia - 670 368 584

CARNISSERIA

Batlloiri - 93 221 79 92 /
 605 569 530
 Conchi - 93 221 81 24 /
 666 435 324

FRUITA I VERDURA

Antonio i Pilar - 670 232 385 /
 647 824 724
 Kim - 658 795 445

LLEGUMS - PLATS CUINATS

Casa Miliu - 93 221 79 85

PEIX I MARISC

Encarna i Robert - 93 742 00 39 /
 605 172 177
 Gemma i Pepi - 93 221 81 13 /
 661 978 474
 Montse - 600 233 259
 Jesús - 688 308 880
 Montse i Sonia - 666 983 850
 Quim - 93 225 22 33
 Verónica - 646 638 521

DEGUSTACIÓ

Alegre i Alarcón - 607 906 658

PARADES EXTERIORS

Angi - 618 498 079
 Merceria Barceloneta
 - 639 172 246
 Isabel - 669 105 876
 Noemi - 93 221 49 04
 Pepi - 610 005 205

Al teu servei



Ajuntament de
Barcelona



Mercats
 de Barcelona



La Barceloneta
Mercat

Plaça Poeta Boscà, 1.
 08003 Barcelona



STAFF

Direcció i coordinació editorial:
Manel Martínez i Mariano Pascual

Disseny i maquetació:
Kala Dem i Núria Vera

Web: www.imuntech.com

RRSS: Alba Sueiro

Traducció anglès:
Pawel Wójcik

Correcció:
Gemma Martínez Bravo

Col.laboradors:
Lluís Artús, Vicens Forner, Genís Arnàs,
Pol Montserrat, Josep Orts, Antonio
Iturbe, Taller d'Història de la Barceloneta,
Casa de la Barceloneta CB 1761 i Pexels

Foto portada:
Lluís Artús

Impressió:   
Gráficas 94

DL B 15281-2022

Imprès en paper ecològic

www.essenciabarceloneta.cat

Info/contacte:

Publicitat:
comercial@essenciabarceloneta.cat

Contingut:

info@essenciabarceloneta.cat

Publicació de distribució gratuïta.

Essència Barceloneta no
es fa responsable de
l'opinió dels seus
col.laboradors.

Amb el suport de:



EDITORIAL

Rememorar

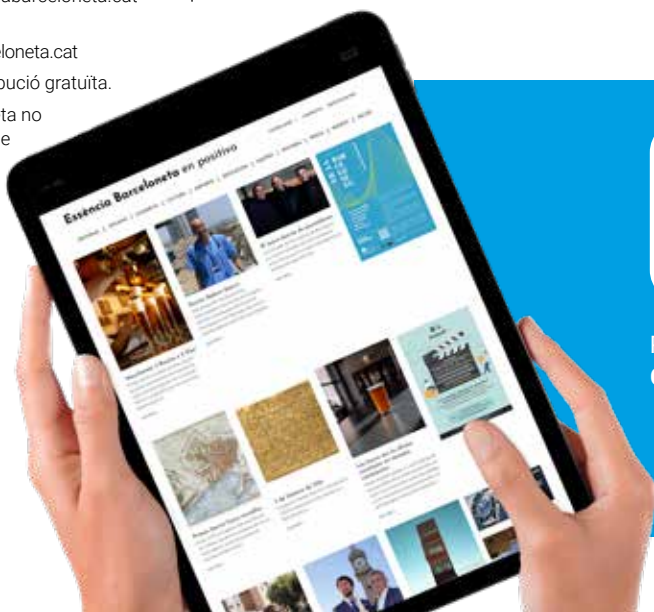
Rememorar és evocar, recordar una cosa viscuda, coneguda o apresada. És un verb la utilització del qual s'incrementa amb l'edat. Hi ha qui diu que és senyal d'enyorança, de trobar a faltar uns altres temps que considerem millors.

Rememorar sona a passat, a batalletes de l'avi, a anècdotes de la iaia, a històries de la mama o a fantasmades del pare.

Perquè rememorar conté grans dosis de subjectivitat. Entre la realitat i el record sempre alguna cosa es perd, però molt més es canvia.

No és mentir, o potser a vegades una mica sí. Però més aviat és adornar la realitat sempre al nostre interès o lluïment. Però com ningú va estendre acta ni existeixen proves ni hi havia encara els telèfons mòbils per a gravar-ho, qui gosa dubtar de la nostra paraula?

Com ja hem dit anteriorment, Essència Barceloneta va néixer per a comunicar com és de singular aquest barri. La seva intenció és presentar-vos, donar-vos a conèixer, convidar-vos a descobrir... però també ajudar-vos a recordar. Tornar a rememorar amb tot l'afecte i com a cadascun li doni la gana. Perquè les vivències són les nostres i tenim tot el dret a versionar-les ■



Puedes ver la versión en
CASTELLANO de la revista



You can see the **ENGLISH**
version of the magazine

Segueix-nos a:  @essenciabarceloneta

 essenciabarceloneta

HISTÒRIA

Miquel Escuder

Un emprenedor, un visionari, un personatge fascinant del nostre barri

Us heu preguntat alguna vegada per què hi ha un carrer, al nostre barri, que porta el nom d'Escuder? Qui és aquesta persona? Què va fer per donar nom a un dels carrers?

Miquel Escuder i Castellà fou un dels personatges més fascinants i singulars de la història de la nostra barriada, al segle XIX. Va néixer a Terrassa, l'any 1835, a la seu d'una família d'artesans mecànics terrasencs. Amb catorze anys arribà a Barcelona i començà la seva vida laboral als tallers de la Maquinista Terrestre i Marítima. Però un cop va aprendre l'ofici, el seu esperit emprenedor, que el caracteritzava, el va fer encaminar cap a altres indrets on aplicar la seva imaginació i el seu enginy. Descobrint noves patents a les fires que es feien per tota Europa, va quedar fascinat amb les màquines de cosir nord-americanes, les Wheeler, de les que va copiar, amb certes modificacions, el seu funcionament i maquinària. El 1862 va fundar la fàbrica Miquel Escuder, un taller on, inicialment, comença a fabricar les famoses màquines de co-

sir Aurora, que serien les més venudes en tot el país, ja que, com no havia de pagar drets d'importació, les podia vendre a preus més econòmics. El 1884 «Butlletí mensual de l'Associació d'Excursions Catalana» publica un article sobre la visita dels seus afiliats als Tallers de Miquel Escuder, inventant així, les visites guiades per donar a conèixer els seus productes. El situen al final del carrer Maquinista cantonada actual Dr. Giné i Partagàs i el descriuen així:

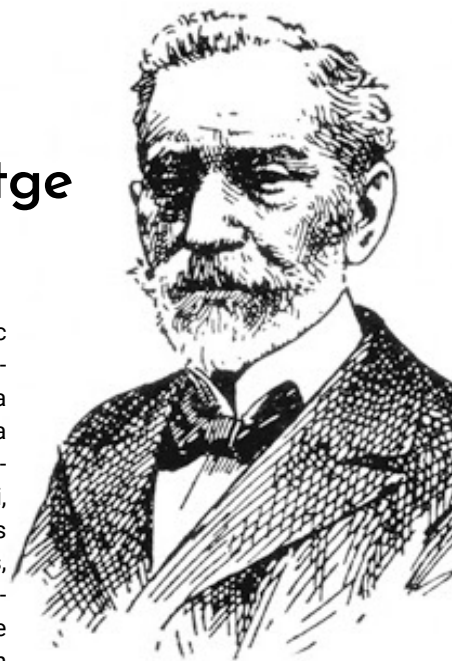
“Aquestos tallers se troben emplaçats dintre un vast edifici alsat en lo carrer Sant Fernando, num 54, fent cantonada ab lo de Santa Agna.

Duas entradas per lo carrer de Sant Fernando tenen los tallers del Sr Escuder: una que dona un gran pati que divideix l'edifici en dos cossos de planta baixa i dos pisos lo primer, y de sols baixos lo segon; y altra que comunica directament ab lo salo despaig, separat del carrer per unes grans vidrieras y que correspon al primer de dits cosos...”

La fàbrica va donar feina a més

de docents treballadors. A poc a poc va anar creixent i comprant noves patents per la seva fabricació. El 1879, malgrat la demanda d'una empresa alemanya que l'acusava de plagi, va començar a elaborar motors de gas, i més tard, dinamos, motors per ascensor o bicicletes i on tothom coincideix que els seus productes estaven molt ben elaborats i el treball sobre ferro colat era molt superior que el dels altres productes que es trobaven al mercat en aquells moments. Els seus biògrafs destaquen, entre altres coses, que no va ser un inventor, va ser un gran constructor mecànic amb molta empena i visió comercial.

Però Escuder ha quedat vinculat a la història industrial del país no sols com a industrial, d'aquest personatge radica la redacció de la publicitat, especialment en la propaganda gràfica. Tot un visionari que va impactar en la gent de la seva època. No és d'estranyar que patentés lemes com aquest: “Consumiendo los géneros del país no habrá pisos para alquilar ni fábrica sin trabajar”. Va ser hàbil a l'anunciar i vendre la màquina de cosir Aurora, com un complement econòmic que podria fer aportar a les dones amb el seu treball, uns calerons a la família, sense haver-se de desplaçar a les fàbriques. No hem d'oblidar que va inventar el fet de poder pagar-la a terminis i que es venia a preus molt econòmics.

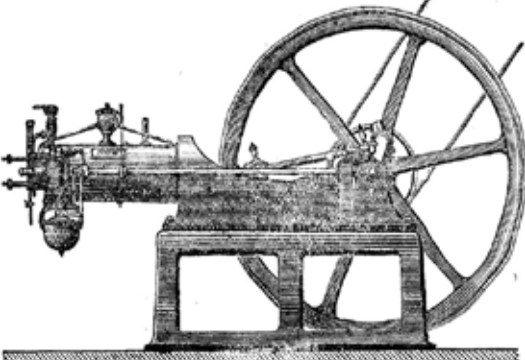


Això no era tot, amb la finalitat de millorar les vendes, va sortir durant les festes de la Mercè, de 1872, anunciant els seus productes amb un gran bombo, de dos metres de diàmetre, a sobre d'un carro, fent un soroll estrepitós. No cal dir que al mig del bombo hi havia el dibuix de la màquina de cosir Aurora. El 1881 va idear una cascada il·luminada, col·locada a la plaça d'Antonio López, vers el mar, de deu metres d'alçada, que anunciava tots els seus productes. Aquest espectacle va ser un gran impacte per a la ciutat, que vivia amb sorpresa les seves ocurrencies.

Però el més destacat estava per arribar. En un petit escrit de la re-

MIGUEL ESCUDER

FÀBRICA EN LA BARCELONETA.



SUCURSAL: HOSPITAL, n.º 6, BARCELONA.

FABRICA DE MOTORES MOVIDOS POR GAS.
De medio, 1, 2, 3, 4 y 5 caballos de fuerza, perfeccionados, sólidos y a precios muy económicos.
GARANTIDOS.

FABRICA DE MAQUINAS PARA COSER
De todos los sistemas mas adelantados hasta hoy, y las tan renombradas AURORA para familia - é industriales.
VENTAS A PLAZOS.



vista La Esquella de la Torratxa, el gener de 1879, trobem la següent notícia: "Los fabricantes de màquines de cosir son l'àliga en matèria de anuncis. Tothom recorda la cavalcada del dia de Reis que l'Escuder va fer lo que mai ningú havia fet a Barcelona. La cosa va durar una tarda no més. Però ¡quina impressió! Sobretot per la quixalleta i pels pares de família. Així, Miquel Escuder no només havia fet créixer la primera petita indústria de màquines de cosir, a la Barceloneta, sinó que en el seu afany de promoció potser estem davant del pioner de cavalcades de reis de la ciutat de Barcelona.

A finals del segle XIX, la seva indústria va entrar en decadència i no va sobreviure a la competència de les multinacionals, com la Singer, que entraren fort



© EB

L'AURORA D'ESCODER

La primera màquina de cosir espanyola

Les màquines de cosir van començar a conèixer-se a Espanya a mitjans del segle XIX. Inicialment totes s'importaven d'Europa i sobretot d'Estats Units. D'allí procedia la marca Singer, que ràpidament van copar el mercat.

Es venien en els tallers de confecció però també a les cases. Aquí el seu ús no era només domèstic. Moltes mares treballaven per encàrrec des de casa traient-se així un interessant sobresou per a contribuir a l'economia familiar.

L'Aurora d'Escuder va ser la primera màquina de cosir de fabricació espanyola. Era l'any 1862 i per a la seva creació Miquel Escuder va seguir el model de l'americana Wheeler-Wilson.



dins del país. De fet, la Singer havia patentat l'agulla de la màquina de cosir i aquí, el nostre personatge, ja no va poder fer res. Un cop traspasat el negoci, el 1902 als seus fills, en el seu lloc, anys més tard, es construiria la fàbrica de farines l'Anita, més coneguda com "La Farinera". Morí a Barcelona el 1908 i esperem que algú segueixi recordant aquest emprenedor tan original i visionari ■



CIEN AÑOS DE TAPAS

De bravas, de calamarses a la romana, de ensaladilla, los buñuelos de bacalao, de frituras de pescado, de boquerones, de anchoas o la tapa que elijas.

Si eres de tapas, prueba las del Piñol y luego me cuentas.



GRAN SURTIDO DE TAPAS Y FRITURAS DE PESCADO

c/ Andrea Doria, 28. 08003 Barcelona. Tel. 930 219 853

SALUT

Tallers de ioga per a pacients oncològics

L'Hospital del Mar aposta per la pràctica del ioga per a millorar l'estat anímic i físic dels pacients oncològics.

En col·laboració amb la Fundació Amics de l'Hospital del Mar i la Fundació 'la Caixa', s'ofereixen tallers gratuïts d'aquesta pràctica per promoure, a través de determinats exercicis, un estat de serenitat i d'equilibri tan necessari per a aquests pacients.

La iniciativa s'ha presentat de forma conjunta amb el llibre "Yoga para alejarnos del dolor" de Mireia Coma-Cros, profesora de ioga amb una llarga trajectòria en el camp del ioga terapèutic.

"És una gran notícia que l'Hospital del Mar, seguint al línia d'hospitals referents com la Clínica Mayo o el memorial Sloan



Kettering Cancer Center, ofereixi ioga als seus pacients oncològics amb la finalitat que puguin gestionar millor la complexitat que aquest procés implica", afirma Mireia Coma-Cros.

Els nous tallers gratuïts de ioga en cadira per a pacients oncològics s'ofereixen a través del programa "Un respir al Càncer".

Pel Dr. Joan Albanell, cap del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital del Mar" el ioga pot millorar l'estat d'ànim i la qualitat de vida dels pacients i reduir o revertir símptomes o seqüeles físiques de la malaltia" ■



ON PRENDRE UN BON ARRÒS?

Paelles, fideuà, peixos, marisc i tapes marineres. Els mateixos plats que es preparaven tota la vida en els recordats xiringos de la platja. Ara a El Xiringo. On si no?



EL XIRINGO

Sant Carles, 23 · 8003 Barcelona
T: 936 67 82 83



INNOVACIÓ

Inauguració del Pier07



El nou espai de referència de Tech Barcelona per a l'ecosistema de salut i ciències de la vida.

El passat dijous 23 de febrer Tech Barcelona va obrir les portes del Pier07, el nou hub de salut i ciències de la vida de Barcelona.

L'acte inaugural va anar a càrrec de l'Honorable Sr. Manel Balcells, Conseller de Salut; el Sr. Albert Castellanos, Secretari d'Empresa i Competitivitat i conseller delegat d'ACCIÓ; la Sra. Gina Tost, Secretària de Po-

lítiques Digitals; i representants dels principals actors de l'ecosistema de salut, acompanyats de Miguel Vicente, President de Tech Barcelona i de Miquel Martí, CEO de Tech Barcelona.

El nou edifici, ubicat a la Via Laietana 26, és propietat de NiN i ha estat sotmès a una reforma integral seguint els últims criteris de sostenibilitat. El Pier07 neix com un espai sistèmic on els diferents agents de l'ecosistema innovador en salut i ciències de la vida es poden trobar, ubicar les seves oficines, organitzar

activitats i buscar solucions conjuntes als reptes des de la tecnologia, des de Barcelona i amb projecció internacional. Serà un espai de col·laboració entre startups, corporacions, centres de recerca, àrees d'innovació d'hospitals, universitats i Administració.

El projecte compta amb el suport i la participació d'ACCIÓ, l'agència per a la competitivitat de l'empresa del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya. El Pier07 és la nova peça de

l'Urban Tech Campus de Tech Barcelona, una xarxa d'edificis desenvolupada per acostar la innovació a la ciutat i als ciutadans. A diferència dels altres edificis de Tech Barcelona, que són espais transversals amb empreses de tots els sectors, el Pier07 és el primer espai amb un enfocament sectorial: la salut. Un espai de referència on es troben la ciència i el negoci ■



La vida és el que passa mentre busques aparcament.

Per això, t'ho posem fàcil.
Aparca des de

7€

*Preu amb paquet de 20 passis.

12 hores



Multipass

Amb l'app
telpark



» Aparcament
Barceloneta Port Vell

PORT

Una Ilotja oberta a la ciutat



Les obres de construcció de la nova Llotja de Pescadors ja estan en marxa.

Amb un pressupost de 7.563.000€ i un termini d'execució de 17 mesos, el projecte contempla un nou edifici de 3.233 m², obert a la ciutadania que, juntament amb un entorn urbanitzable de 24.103 m², farà visible i donarà a conèixer l'activitat pesquera que es desenvolupa a Barcelona.

La nova Llotja estarà estructurada en tres blocs per fer més eficients els serveis que requereixen les diferents modalitats

de pesca que es desenvolupen a Barcelona -encerclament i arrossegament- que comporten les captures de peix blau i peix blanc. Aquesta separació per tipus de peix farà més àgils les subhastes i els processos de preparació, envasat i facturació del peix.

La futura Llotja, que acollirà les oficines de la Confraria de Pescadors de Barcelona, sales de reunions i formació i tots els serveis necessaris, també incorpora dins del projecte la fàbrica de gel, que va entrar en servei a finals de l'any 2016.



La nova Llotja forma part de la remodelació integral del conjunt d'instal·lacions pesqueres de Barcelona, un projecte que pretén garantir el desenvolupament de l'activitat pesquera sota criteris de sostenibilitat i competitivitat i obrir aquesta àrea del Port Vell a la ciutadania. Per aquesta raó, el projecte incorpora una passarel·la que s'iniciarà al costat de la Torre del Relotge i passarà al llarg de tot l'edifici, i uns grans finestrals que permetran que els visitants puguin veure l'activitat que es realitza a dins, especialment la subhasta de peix ■



PORT

Barcelona posa en marxa la seva primera comunitat energètica al Moll de Pescadors

El Port de Barcelona, l'empresa Comsa Corporació i la Confraria de Pescadors de Barcelona han treballat conjuntament en la instal·lació de plaques fotovoltaïques flexibles a les cobertes de les casetes situades al pati de xarxes del Moll de Pescadors. L'actuació s'emmarca dins del projecte europeu Life BIPV (Building-Integrated Photovoltaics), coordinat per Comsa Corporació i cofinançat pel programa europeu Life.

La instal·lació fotovoltaïca sobre les casetes té una potència de 29,5 kWp i s'estima que anualment generarà 43,4 MWh, és a dir, el 5% del consum total del Moll de Pescadors i un 11% del consum de la fàbrica de gel. El projecte té com a objectiu desenvolupar i demostrar solucions innovadores per a integrar mòduls fotovoltaïcs en els edificis i augmentar així la generació d'energia renovable i la sostenibilitat d'edificis i infraestructures.

Plaques fotovoltaïques d'última generació

Les plaques fotovoltaïques, desenvolupades pel fabricant alemany Heliatek, han estat produïdes amb materials orgànics i són molt lleugeres i flexibles i s'adapten a la superfície en la qual són instal·lades. En aquest cas a l'ondulació de les cobertes de les casetes, sense estructures de suport addicionals, optimitzant així la integració del sistema a l'entorn i reduint costos en materials i instal·lació. Aquestes casetes disposen d'unes cobertes que no admeten plaques fotovoltaïques tradicionals, tant per la forma de la coberta com per l'excés de pes d'una instal·lació estàndard.

Primera comunitat energètica del Port

Aquesta actuació és el pas inicial perquè el Moll de Pesca-



dors aculli la primera comunitat energètica del Port de Barcelona, és a dir, un sistema de consum d'energies més eficient i descentralitzat que comportarà la reducció d'emissions contaminants i d'efecte d'hivernacle.

La futura comunitat energètica consistirà a interconnectar l'electricitat renovable generada per illes fotovoltaïques situades en tres espais del moll, cadascun d'ells associat a una fase del projecte: el pati de xarxes (fase 1), la llotja de la Confraria de Pescadors (fase 2) i l'embull de xarxes (fase 3).

Aquesta energia renovable alimentarà els compressors que produeixen el fred industrial de la fàbrica de gel, reduint els consums d'energia d'aquesta instal·lació. Un dels grans avantatges d'aquesta nova estructura és que permetrà connectar la generació d'energia renovable de plaques solars directament amb els consumidors, garantint el desenvolupament de l'activitat pesquera a Barcelona sota criteris de sostenibilitat i competitivitat.

El següent pas, que comportarà la finalització de la primera

fase, serà instal·lar una instal·lació, amb mòduls fotovoltaïcs, al pati de xarxes. En paral·lel, s'estan instal·lant bateries de 45 kWh de capacitat per a emmagatzemar els excedents de producció fotovoltaïca.

Prova pilot europea

La integració i gestió eficient de l'energia renovable fotovoltaïca aplicant sistemes d'emmagatzematge i flexibilitat de la demanda s'emmarquen dins del projecte Creators, un programa de desenvolupament de comunitats energètiques locals a Europa amb finançament Horizon 2020. El moll de Pescadors del port de Barcelona és una de les quatre ubicacions pilot del projecte, juntament amb la planta d'acer de Jesenice (Eslovènia), el parc industrial del Temse (Bèlgica) i una instal·lació en el municipi de Tartu (Estònia).

L'experiència obtinguda dins del projecte permetrà escalar la iniciativa a tot l'àmbit portuari.

Per aquesta raó, el port de la capital catalana ha començat a estudiar els consums de tots els concessionaris i el potencial de producció fotovoltaïca a les cobertes de tots els edificis del recinte portuari per a estudiar la millor solució tècnica a aplicar als excedents fotovoltaïcs, garantint un aprofitament màxim de la producció renovable en el recinte.

Cal destacar que Creators suposa un nou avançament en la transformació de l'activitat portuària cap a un futur més sostenible i verd, sumant-se a altres projectes que està desenvolupant el port, com l'electrificació dels molls (projecte Nexigen) o la producció de combustibles verds. Aquestes actuacions permetran a Barcelona la consecució dels objectius de reducció de gasos d'efecte d'hivernacle del 50% al 2030 i del 100% al 2050 ■



Port de Barcelona

BARCELONETALENT

David Martín Lozano

Entrenador de la Selecció espanyola de Waterpolo



Ja havia escrit la introducció quan vaig preguntar a Felipe Perrone que ens definís a en David. Perrone és el capità de la selecció espanyola, més de vint anys a l'elit i considerat un dels millors waterpolistes del món. Ha estat company, ara pupil i, des de sempre, un dels millors amics d'en David. Quan vaig llegir la seva resposta, el primer que vaig fer va ser esborrar allò que havia escrit; la introducció era la de Felipe: "En David és lleialtat. És lleial als amics, a la família i a l'equip. Això ens dona seguretat i confiança als que compartim la vida amb ell".

La teva primera experiència amb una piscina amb tot just un anyet no va ser gaire satisfactòria. A l'apartament d'estiueig, la primera vegada que vam anar em vaig llençar a la piscina de cap sense saber nedar i el meu pare va haver de córrer a treure'm. Em vaig fer famós per les meves caigudes a la piscina i els veïns ja deien "aquest nen acabarà sent nedador".

Superat aquest ensurt, el teu destí era seguir els teus germans a nedar. Tant Chus com Belén destacaven a la natació en una escola que tenia un conveni amb el CN Barceloneta i els van becar. I jo anava darrere a fer curssets.

Aquells anys a la piscina del Passeig Marítim van ser els millors anys de la meua vida. El que vivíem en aquest club petit amb els amics del barri és inoblidable. Per a un nen com jo, la piscina era un món de llibertat total.

Moltes vivències. I molts aprenentatges, molts amics i molts referents. Entre els que m'agradaria destacar: el Monso (Vicenç Monsonís). Ell ens va marcar a tota una generació i per descomptat als meus germans i a mi. Penso que és una llegenda i moltes de les coses que s'han aconseguit al waterpolo i al club Barceloneta les devem a ell. Tampoc vull oblidar a Dani Bonet que sent jo petit em va inculcar que si volia aconseguir alguna cosa havia de ser molt constant.

Has estat un "one club man". El meu creixement va ser en paral·lel al creixement del club. Vaig començar a entrenar amb el primer equip quan encara érem a la piscina antiga. Després va venir la fusió amb l'Atlètic, es va canviar d'instal·lació i el club va començar a apostar pel waterpolo, a invertir en el primer equip. Aleshores vaig tenir la sort de compartir vestidor amb autèntiques llegendes com Chava Gómez, Dejan Savic, Petar Trbojevic o Manel Estiarte, i això em va permetre créixer com a jugador. No he sentit mai la necessitat d'anar-me'n. He estat un privilegiat de poder fer tota la meua carrera al meu club.

I arriba la selecció. Al principi amb el paper més ingrati possible: darrer descart abans dels campionats. Això o enfonsa o reforça. És clar com et va afectar a tu. Sóc de diguem-ne una generació complicada ja que teníem el referent immediat de la generació d'or del 92 i 96, campions olímpics i del món, amb els quals vaig tenir la sort de començar a

entrenar l'any 2000. Certament entrar en aquesta selecció era molt complicat. I sí, malauradament al mundial del 2003 i també a Atenes 2004 vaig ser l'últim descart de Joan Jané.

Doncs Jané ens ha parlat molt bé de tu. Al Joan no li retrec res, al contrari. Ara ocupo la seva posició i penso que en aquells moments la decisió era la que havia de prendre. Vaig quedar per fer un cafè i així li vaig dir.

I arriba Rafa Aguilar. Clau a la meua carrera. Va confiar en mi i al 2005 ja entro a la selecció i tinc la sort de jugar 2 Jocs Olímpics i guanyar medalles en mundials i en europeus.

Ni el més alt, ni el més fort, però un líder al vestidor. No sé si un líder. Pot semblar un handicap no destacar pel teu físic en un esport com el nostre, però en allò que sí destacava era pel meu esforç. Tampoc era un jugador megatalentós, però si era un jugador que treballava molt.

Doncs algú que et coneix molt bé ens bufa que "com a jugador ja endevinaves que seria un gran entrenador. De fet, ha estat més entrenador sent jugador, que algun dels que eren entrenadors en aquella època". Quan em pregunten quan vaig decidir ser entrenador sempre dic que 3 o 4 anys abans de finalitzar la meua carrera com a jugador. Jo ja pensava com a entrenador i això els companys ho veuen.

Arriba la retirada. Amb el millor comiat que podria haver somiat: la medalla de bronze a Belgrad

2013. La primera medalla europea del club i contra el Partizan a la seva piscina.

I una altra vegada apareix Rafa Aguilar. Sorprenentment em crida per a ser el seu segon en la selecció absoluta per al mundial del 2013.

Acaba aquest mundial i entres de segon al club amb el millor primer entrenador que podies imaginar: el teu germà Chus. Dos anys en què el club guanya per primer cop la Copa i la Supercopa d'Europa. Aquests dos anys són per a mi inoblidables. Guanyar la Champions el primer any que ets a la banqueta, amb el club de la teua vida i amb el teu germà. Això no té preu! Vam guanyar els 5 títols que hi ha. Quelcom històric.

Coordinador i director tècnic de la Federació Catalana. El 2015 sento que vull provar altres coses i m'arriba l'oportunitat de la Fede a través d'Enric Beltran. Un treball més de gestió amb l'objectiu de fer créixer el waterpolo català.

Fins que en 2017 la Federació t'ofereix dirigir la Selecció absoluta. Al principi va ser impactant l'oferta però hi ha trens que només passen una vegada i cal agafar-los.

Després d'una estrena discreta (9è al Mundial 2017) comença a agafar ritme la Selecció de Martín. Va ser la pitjor classificació de la història de la Selecció. Va ser dur, però jo era un novell i vaig cometre molts errors. Però dels errors se'n aprèn i a partir del 2018 comencem a crear un equip de veritat

Felipe Perrone, Fran Fernández, Albert Espanyol, Marc Minguell, Dani López-Pinedo... De company passes a convertir-te en el seu entrenador. Canvien una mica els papers i la distància, però sense ells hauria estat impossible. Per mi són els artífexs veritables del que s'ha creat i perdura encara en aquesta selecció. Ells em van ajudar a gestionar el

vestidor. Felipe, Fran i Dani han estat els meus tres mosqueters.

Cal perdre finals per saber guanyar-les. D'això entenc. Vam passar d'aquest 9è lloc esmentat a jugar l'europeu a casa amb molta pressió, però l'equip va fer un salt de qualitat impressionant i ens vam plantar a la final que vam perdre contra la gran Sèrbia, a la tanda de penals. Feia 2 anys que no perdien cap partit. Al 2019, perdem la final contra Itàlia merescudament. Al 2020 vam perdre el campionat d'Europa amb Hongria a casa seva, també als penals...

Portem tres. I a la darrera Olimpíada perdem en semis contra Sèrbia, ara penso que immerescudament. Per mi, com una altra final. Fins que per fi guanyem la final del Mundial 2022. Penso que haver perdut finals abans, va ajudar i també fa que els valors es valorin més, doncs saps com és de difícil.

Tutejant amb països que ens multipliquen en nombre de llicències. És així. Competir contra aquests països és molt difícil, però encara ho és més fer-ho durant molts anys seguits, per sobre d'un resultat puntual. El veritable mèrit és estar a totes les semifinals mínim dels grans campionats dels últims 5 anys.

Èxits de la selecció masculina i de la selecció femenina. El femení està fent una cosa brutal. Es valorarà en la seva justa mesura amb el temps, ja que fa 10 anys que guanyen medalles. Els clubs ho estan fent molt bé i cada cop hi ha més jugadores. Jo les auguro molts èxits.

Ara toca l'Or Olímpic. Posant pressió he, he! Per l'Or Olímpic sempre hem anat. És el nostre somni. A aquest equip només li falta una medalla olímpica. Millor si és or, és clar. Estem en disposició d'aconseguir-ho i farem tot el possible. El premi que vingui, benvingut serà perquè el millor premi és donar-ho tot. I aquest segur que ens ho portem.

CHUS I DAVID

No existeix al nostre esport d'elit un precedent com el dels germans Martín. Campions dirigint el seu club i en David, a més, dirigint la selecció.

Però el gran èxit d'aquests dos germans ho percepis quan parles amb en Chus d'en David o amb en David d'en Chus. Admiració, afecte i, per part d'en Jesús "Chus", zero rancúnia d'aquell mocós entremaliat que li robava d'amagat la moto.

Jesús, defineix-nos a David com a entrenador.

David és un estudiós del waterpolo. Tècnicament i tàcticament és un avançat. Però per sobre de tot destacaria la seva gestió del grup i saber treure el millor de cada jugador. Es nota que va estudiar psicologia.

Què creus que ha après del seu germà gran?

Sempre he procurat transmetre-li allò que ens van inculcar a nosaltres a casa: humilitat, el sentit del treball, de l'esforç, que procuri portar-se bé amb tothom i tranquil·litat, que diuen que és una cosa que em sobra.

Què li preguntaries?

Li preguntaria quin ha estat el moment més emotiu.

Doncs la resposta d'en David ha estat la mateixa que la d'en Chus.

Vam passar un any molt dolent quan estàvem junts d'entrenadors. Va ser la malaltia del nostre pare. Quan ja sabíem que moriria, teníem un compromís amb l'equip (l'eliminària de Champions a Dubrovnik). Vam decidir anar-hi, perquè sabíem que ell així ho hagués volgut. Es va guanyar en una piscina que pocs clubs havien guanyat. L'equip ho sabia i va ser molt emotiu. Tot just un mes després de morir, ens vam proclamar Campions d'Europa. Això ens marcarà

per sempre. Jo no crec gaire en aquestes coses, però sempre diem que ell des de dalt estava ajudant a aconseguir el nostre somni.



I tu David, què li diries a en Chus?

Li diria que gràcies. Gràcies per tot. Quan parlo als meus fills sempre els dic "valoreu al vostre germà, perquè mai tindreu algú així". El meu germà ha estat el meu referent, el meu amic, el meu tot a nivell personal. Ens portem 6 anys i sempre m'ha protegit. Per mi el meu germà és l'hòstia i per sort, el tinc a prop. Sempre hi és.

Si Chus és especial, la teva germana Belén no es queda curta.

Belén és un exemple de dona empoderada, valenta i treballadora. Professionalment és una canya però encara ho és més com a persona. Com a germà petit, amb aquests dos cracks la meva sort ha estat doble.

Per a dona que mereix especial menció la que posaba el despertador cada dia per a fer-vos el desdijuni i portar-vos a entrenar a les 6 del matí.

Hem tingut la sort de tenir dos pares meravellosos. El meu pare ens va inculcar el respecte a la feina, la constància i l'honestedat. La nostra mare ens va demostrar que una mare està disposada a fer de tot pels fills.

Cada dia ens obligava a aixecar-nos per entrenar. Ella sempre ens acompanyava a tot arreu. El que som els tres germans és gràcies a ells.

Si es perd, a aquest "merengue" el busqueu a Galícia.

Sóc del Reial Madrid "per part paterna". La família de la meva mare era tan culé que el meu avi no volia conèixer el promès de la meva mare quan es va assabentar que era del Madrid.

I gallec per part de dona.

La Mònica ha estat el millor que m'ha passat a la vida. Ens vam conèixer a la carrera de Psicologia. Hem construït un projecte de vida plegats. Tenim 2 fills. Procedeix de la comarca de Verín (Orense) i jo sóc un enamorat de Galícia.

Els teus bessons, Yago i Enzo, també són waterpolistes. Què creus que em diria el seu entrenador del "pare dels Martín"?

Amb ells intento ser bon pare. Zero pressió. No han de demostrar res perquè són fills de qui són. Jo vull que facin waterpolo perquè penso que és un esport meravellos, saludable. Vull que entenguin què és l'equip, el respecte, la constància d'anar a entrenar cada dia. Que gaudeixin d'uns anys que seran meravellosos, sense més ni més.



SOCIETAT

La mirada cap a la gent gran

**Radars arriba a la Barceloneta**

El projecte comunitari Radars, que impulsa els Serveis Socials de l'Ajuntament, s'acaba de presentar a la Barceloneta amb l'objectiu d'actuar i intentar pal·liar els efectes de la soledat no volguda de les persones grans del barri i prevenir situacions de risc.

L'articulació de Radars a la Barceloneta es fa a través d'una xarxa de barri formada per veïnes i veïns, comerços, farmàcies, persones voluntàries, associacions, entitats i serveis que estan atents a la dinàmica diària de les persones grans del seu entorn i si detecten algun canvi important es posen en contacte amb Radars. En aquesta detecció s'impliquen també els centres de salut del barri.

A la Barceloneta, com a la resta de barris de Barcelona, la soledat de les persones grans és un fet real i objectiu:

- Més d'una cinquena part de la població de Barcelona té més de 65 anys.

- El 40% de les persones més grans de 85 anys viuen soles.

Moltes d'aquestes persones s'han anat quedant soles i solen caure en l'aïllament. A més, a aquest fet se suma un altre element com el de les barreres arquitectòniques de molts edificis del barri, que incrementen el sentiment de soledat.

Implicació de la comunitat del barri per combatre la soledat

Radars aborda aquesta soledat no volguda involucrant-hi tota la comunitat per vincular aquestes persones a la vida col·lectiva, incentivant la relació entre les persones grans que volen participar-hi i persones voluntàries de totes les franges d'edat, a través de trucades periòdiques per establir una relació de confiança, sortides conjuntes per fomentar



la relació, fent-los participants de les activitats i actes festius que se celebren al barri, i detectant a través dels comerços, farmàcies i també veïnat adherits, possibles situacions de risc que puguin tenir les persones grans ■

**COM PARTICIPAR-HI?**

Si ets una persona gran.

Vius sola o acompanyada d'una altra persona gran i us sentiu soles?

Vius amb algú que està en situació de dependència?

Vols enriquir les teves relacions personals?

- Truca'ns al 932 915 884. Horari: de dilluns a divendres, de 8.30 a 14.30 h, i dimarts i dijous també de 15 a 18.30 h.

- Escriu-nos a: radarsgentgran@bcn.cat

- Apropa't al teu Centre de Serveis Socials i pregunta

- Demana informació al teu Centre d'Atenció Primària (CAP)

Si vols ajudar les persones grans del teu barri

Sigues un radar, truca al telèfon 932 915 884 o escriu al correu radarsgentgran@bcn.cat

Només has d'estar atent a la dinàmica de les persones grans que tens a prop, amb una mirada sensible i respectuosa. Si detectes algun canvi en el seu comportament o aspecte o creus que estan en situació de soledat, posa't en contacte amb Radars.



Ajuntament de Barcelona

SALUT

Quan l'orquestra deixa de sonar: investigant els elements sobre el desenvolupament del càncer



Júlia Urgel i Etna Abad

El càncer és la principal causa de mort al món. És responsable d'una de cada sis morts que es registren. "Si omplim una habitació de persones i els preguntem si coneixen algú que hagi patit càncer, la majoria d'elles aixecaran la mà", explica Júlia Urgel, estudiant de doctorat al Laboratori de Biologia del Càncer del Departament de Medicina i Ciències de la Vida de la Universitat Pompeu Fabra.

El càncer no és més que "un creixement desmesurat de cèl·lules que han perdut la seva identitat i funció", diu l'Etna Abad, estudiant de doctorat al mateix laboratori. Una situació de caos cel·lular que, sovint, es deu al fet que la cèl·lula perd proteïnes essencials per suprimir l'aparició de tumors, com la p53.

En paraules de l'Etna, "la p53 és com la directora d'una orquestra. Ajuda la cèl·lula a gestionar

i regular el cicle cel·lular, l'ús de nutrients, la divisió, la mort, etc. Si deixa de funcionar, comença a donar indicacions errònies i tots aquests mecanismes fallen". "Tant és així que en el 50% dels casos de càncer, la p53 està mutada. I ara com ara, no tenim teràpies efectives per tractar aquests casos", afegeix la Júlia.

Al seu laboratori tots estudien el rol de la p53 d'una manera o altra. Mentre que l'Etna estudia si una proteïna regulada per la p53, que és un supressor de tumors en limfomes, també és important per altres tipus de càncer, com el de pulmó; la Júlia estudia el metabolisme cel·lular, és a dir, com la cèl·lula obté energia i com agafa les peces per construir tot allò que necessita per funcionar correctament. Perquè les cèl·lu-

les canceroses tenen un metabolisme una mica diferent. Per això intenta trobar aquells gens que són essencials perquè una cèl·lula cancerosa sobrevisqui.

I encara que totes dues treballen al laboratori i estan allunyades dels pacients, admeten que sempre tenen la teràpia al cap. Però que, primer, els cal entendre com funcionen les cèl·lules canceroses i veure què les diferencia de les sanes. Entendre com "parlen" les diferents proteïnes entre si per, finalment, dissenyar una teràpia específica i concreta ■



**Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona**

CLAROR MARÍTIM

L'únic club de Barcelona amb fitness i spa de mar

fitness · talassa · platja · spa

claror marítim - CEM Marítim | Pg. Marítim, 33. BCN
www.claror.cat/maritim

claror
més que fitness!

PORT

El poder del plàstic

Un projecte amb Barceloneta Proa a la Mar

La Barceloneta i els seus estrets carrers han estat el bressol durant molt de temps dels millors mariners i pescadors de la ciutat. La bandera del barri porta el mar al cor i generació rere generació han mantingut la passió pel mar en oficis relacionats amb l'aigua. MB92 és un entre molts negocis relacionats amb el mar que construeixen el teixit professional de La Barceloneta.

És aquest esperit el que impulsa Barceloneta Proa a la Mar, una iniciativa local destinada a reutilitzar materials com les proteccions de plàstic aplicades durant els treballs de refit i recondicionament, així com a oferir oportunitats a la comunitat local per aprendre noves habilitats que puguin aplicar al mercat laboral.

Esther Zamora, coordinadora de la iniciativa i veïna de la Barceloneta, va explicar que Barceloneta Proa al Mar (Pla Comunitari de la Barceloneta) és un projecte de desenvolupament socioeconòmic local que va néixer el 2013 impulsat des de la base veïnal i comunitària i que treballa dins dels paràmetres de l'economia social al voltant de tres eixos: l'ocupació, la formació i l'econo-

mia local, tot això amb el mar com a identitat i eix vertebrador del projecte.

El procés per donar-li a aquests materials, una segona vida comença amb un procés de selecció in situ a MB92 Barcelona, on les làmines protectores de cardplast usades es classifiquen en funció de la seva exposició a materials com pintura o altres abrasius, que determinaran si el material es podrà reutilitzar en un altre projecte de refit, si serà enviat al taller de Proa a la Mar o si s'haurà d'eliminar.

Com a política de MB92, el cardplast es reutilitza en els projectes de recondicionament sempre que sigui possible. Gran part del material destinat a protegir zones de poc trànsit o que no ha estat exposat a material nociu té potencial de reutilització i, juntament amb les empreses proveïdores Nautiel i Uniservice, s'ha implantat un sistema de classificació que garanteix l'eficàcia a la vegada que redueix el malbaratament.

Marc Hervás, Sustainability Coordinator de MB92 Group comenta: "Iniciatives com aquesta exerceixen un paper important dins de



www.takatabosses.barcelona

la nostra comunitat local i són exemples fantàstics del potencial disponible a través de la sostenibilitat."

Tot el material que s'envia a Barceloneta Proa a la Mar s'aparta i se sotmet a un procés de tractament i neteja abans d'arribar al taller. Un cop in situ, es fa servir mà d'obra qualificada per produir una gamma d'articles de nova vida que inclou motxilles, bosses de platja i "tote bags" sota la marca Takatà (www.takatabosses.barcelona), anomenada així en honor a un joc local de la Barceloneta.

Marc Hervás ha afegit que "una de les nostres principals àrees d'interès és millorar contínuament el nostre rendiment en

l'economia circular, per la qual cosa iniciatives com aquesta, que també tenen un paper tan important a la nostra comunitat local, són exemples fantàstics del potencial disponible a través de la sostenibilitat. Estem impacients per veure com es desenvolupa." ■



MB92 Barcelona

Passeig Joan de Borbó, 92
08039 Barcelona, Spain
info-barcelona@mb92.com
+34 932 24 02 24

**REVOLUCIONA'T
BARCELONETA**

DEL SEGLE XVIII AL SEGLE XXI

**20
23**



**Totes les activitats són gratuïtes
gràcies a la esponsorització!**

FREE



**Revolucionat
Barceloneta**
DEL SEGLE XVIII AL SEGLE XXI

Exposicions

Evolucionat
Amb ulls de nen -
Salvador Picas

Gastroneta

Concurs de musclos de
La Barceloneta
Fira d'alimentació i
artesanía indiana

Autoneta

Rutes històriques amb trenet
Cotxes i motos clàssiques
Modelisme

Urbaneta

Graffitis (mural sobre lona)
Concurs de balls urbans
(hip-hop/break-dance)

Espectacles

Transhumància (XipXap, teatre)
Havaneres (grup Xarxa)
Dj Mambo (Sergi Shine)
Lindy (BCNSwing)
Foes (AESTUS Show)
Ombres xineses
Taller de circ

7-10 D'ABRIL DEL 2023 - 10 - 22H - PORT VELL
ORGANITZAT PER AAVV BARCELONETA

SEGUEIX-NOS



LINKTR.EE/REVOLUCIONATBARCELONETA



CULTURA

Antònia Vilàs i Ferràndiz

La compositora catalana d'havaneres més prolífica és de la Barceloneta



El 1982 compon la seva primera havanera "Voga voga Mariner" dedicada al seu marit. La seva creativitat i curiositat la porten a compondre, a més, himnes, bales mariners, cançons melòdiques i per a corals, sardanes, boleros i fins i tot peces de caràcter humorístic. Són molts els grups que van interpretar les seves havaneres, especialment la mítica "Mare, vull ser pescador".

Una referència en el món de l'havanera, són nombrosos els reconeixements i dedicatòries rebudes al llarg de la seva vida. A destacar, el disc "Trobada a Calella" del grup Mar Endins, el recopilatori "El Grup d'Havaneres Desplega Ves-los canta a Antònia Vilàs" i sobretot el concert homenatge al Palau de la Música l'octubre de 2006 i el del 2012 a la mítica taverna "La Bella Lola" de Calella de Palafrugell.

El 2008 se li va atorgar un dels premis "2x4 a ritme d'Havanera" de la Fundació Ernest Morató, entitat a la qual va cedir el seu fons documental.

Però mai, mai, se separa del seu barri. El 1987 va fundar l'Associació d'Amics de les Havaneres "Port Vell", que presideix fins a 2006 i que organitza la "Trobada Barcelona Cara a la Mar". Promou recitals poètics i musicals en el seu Centri Cívic de la Barceloneta i concerts a l'Església de Sant Miquel del Port.

Morta als 86 anys, a l'Hospital de la Mar, rep a títol pòstum la "Medalla d'Honor 2013" de l'Ajuntament de Barcelona "per una vida dedicada a la poesia



© Palau Música

i la composició, en particular d'havaneres, i per la seva implicació en el barri de la Barceloneta", resa textualment.

Benvolgut lector. Haig de reconèixer que, com potser tu, jo tampoc coneixia la història d'Antònia Vilàs. Quan el seu -també inquiet- nebot Josep Ribas ens va parlar d'ella, vam descobrir una apassionant dona de la qual m'agradaria destacar dos aspectes. Un, no va iniciar la que seria una brillant carrera artística fins als 52 anys! I dos, sempre va presumir del barri on va néixer i del qual mai es va separar: la seva Barceloneta.

Talent, però sobretot passió pel que feia. Afecte però sobretot orgull pels seus orígens. Ara ja coneixem una mica més a Antònia Vilàs ■

"El 1982 compon la seva primera havanera "Voga voga Mariner" dedicada al seu marit."

Nascuda a la Barceloneta el 1926, la polifacètica Antònia Vilàs sempre ha viscut al barri on va néixer. Poeta, rapsode, cantant, lletrista i compositora especialment d'havaneres entre les quals destaca la clàssica "Mare, vull ser pescador".

Demostrant que mai és tard per a iniciar una brillant carrera, Antònia escriu el seu primer poema amb 52 anys d'edat. A aquests primers versos dedicats a la seva mare li seguirien molts més publicats en diferents revistes. Alguns inclosos en el recopilatori "55 Poetes d'avui" i nombrosos musicats per destacats compositors. Forma part del grup poètic "Poesia Viva".



La compositora



**TAPES, TAPES,
TAPES I UNA
CERVENSA BEN
FRESCA... O
MILLOR DUES**



**TRIAR LA MILLOR
PAELLA ENTRE
14 ARROSSOS
DIFERENTS**



**UNA
HAMBURGUESA
INOBLIDABLE AL
BAR MÉS XULO**



**PERQUÈ LA
CUINA JAPONESA
NO ÉS NOMÉS
SUSHI**



**SOL, MAR I UNA
TERRASSA A PEU
DE PLATJA**



**UN PLAT PER
CADA MOMENT
I PER CADA GUST**

GASTRONOMIA DE BARRI. GRUP NASS



Pl. Del Mar, s/n (CN Atlètic
Barceloneta); 08003 Barcelona
Tel: 93 221 41 83
<https://beach-garden-barceloneta-tapas-paella.negocio.site/>
Horari: DI-Dg 07:30h a 24h



Pl. De la Barceloneta, 6
08003 Barcelona
Tel: 93 252 84 49
<https://canganassa.negocio.site>
Horari: DI-Dg 08h a 24h



Pas Sota Muralla, 7;
08003 Barcelona
Tel: 93 127 05 90
<https://elxulobarcelona.negocio.site>
Horari: DI-Dg 08h a 23:30h



Pl. Poeta Boscà, 1, Planta 1ª (Mercat
Barceloneta); 08003 Barcelona
Tel: 93 624 01 31
<https://kibera-senses.negocio.site>
Horari: Dm-Dg 12:30h a 16h
/19:30 a 23h (DI tancat)



Pl. Poeta Boscà, 1 (Mercat
Barceloneta); 08003 Barcelona
Tel: 93 142 20 11
www.marismanass.com
Horari: DI-Dg 08 a 23h

ESPORT

Portant el nom del barri arreu del món



El Club Natació Atlètic-Barceloneta, entitat esportiva per excel·lència del barri i al capdavant de les instal·lacions esportives municipals, ha renovat recentment la seva junta directiva. I Julián García continua al capdavant com a president després de 25 anys.

Un Club que porta el nom del barri arreu del món amb el seu primer equip de waterpolo, que disputa la màxima competició europea, la Champions League. I els seus jugadors representen la major part de la selecció espanyola, que aconsegueix títols de màxim nivell, entre els que destaca Campions del Món al 2022.

Però més enllà de la vessant esportiva, que el situa com una de les millors escoles de waterpolo i natació d'Espanya, s'ha preocupat i ocupat en ser un Club responsable, primer de tot, amb les persones però també econòmicament.

L'aposta de futur és clara. Donar continuïtat al compromís amb els seus socis i sòcies, seguir creixent sense oblidar la seva història i mantenir amb orgull les arrels amb el nostre barri, la Barceloneta.



I, per dur a terme aquesta missió, treballaran en 5 grans eixos: CNAB esportiu, CNAB sostenible, CNAB instal·lació, CNAB responsable i CNAB família.

Compromís amb la sostenibilitat

Volem fer especial menció a la vessant de sostenibilitat. És un dels seus principals desafiaments. El CNAB té un ferm compromís amb el medi ambient i això passa per tenir unes instal·lacions sostenibles i responsables amb la seva activitat diària.

Porten anys treballant en aquesta matèria. Al 2019 van instal·lar 3 calderes de biomassa, que funcionen amb pellet de proximitat, i que produeixen calor per climatitzar les piscines i l'aigua sanitària de les dutxes, reduint un 90% el consum de gas. A principis del 2022 van col·locar 325 plaques fotovoltaïques al terrat de la piscina interior, que representa del seu total de consum elèctric, un 15% provinent d'energia renovable. També ha fet una important inversió per tenir il·luminació LED a tota la

instal·lació i per automatitzar els sistemes. Per acabar, a la piscina interior treballen amb el sistema Freepool. És una solució integral i revolucionària, única al món, pel tractament i la desinfecció de l'aigua i que millora considerablement la salut i el benestar dels usuaris. Desinfecta l'aigua de la piscina amb la tecnologia més natural i sostenible del mercat, la Neolysis, i regula els nivells de pH injectant CO2 d'alta eficiència a través del GVG System, reduint alhora el consum d'aigua.

Totes aquestes mesures tenen un clar objectiu. A nivell energètic ser més eficients i autònoms, reduir consums i, per sobre de tot, minimitzar l'impacte mediambiental.

Es tracta d'un compromís real que queda palès amb la seva participació activa a la Xarxa B+S, per una ciutat més sostenible. Una altra clara mostra de la seva implicació és que han estat seleccionats per votació popular per ser una de les 44 organitzacions, entre 1800, com a nou membre del Consell Ciutadà per a la Sostenibilitat Ambiental de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest organisme assessora en relació amb les polítiques públiques en matèria de sostenibilitat ambiental i lluita contra l'emergència climàtica. El CNAB s'encarregarà d'aportar temes de debat relacionats amb l'impacte ambiental de l'activitat esportiva a la ciutat, a la Barceloneta i específicament en el front litoral.

I, per descomptat, vetllarà pels interessos i necessitats de les entitats del barri i dels seus veïns i veïnes ■



Junta Directiva: (d'esquerra a dreta) Fernando Gallardo, Alfons Cánovas, Rosendo Abella, Raquel Sanz, Julián García, Laura Pla, Enric Sarabia, David Puentes, Jaume Subirach i Eduard Arruga.

CRÒNIQUES DE L'ÒSTIA

1985. El vell mariner



© Vicens Fornier

Assegut en aquell vell tamboret a la porta de l'encara més antic taller, Manuel mirava el cel amb afany de recuperar –ni que fos amb la imaginació– els records extraviats en algun racó perdut de la seva rovellada memòria.

Jo havia contemplat moltes vegades durant els últims anys la imatge d'aquell home –avui abatut– amb un full de paper a la mà i la mirada distreta que anhelava que la lectura d'aquella carta es prolongués tant temps com fos possible, imitant un nen que es delecta amb un dolç i vol que el plaer es prolongui; un plaer, però, que aquell dia vaig veure transformar-se en dolor. El Manuel després de llegir les cartes, de manera ritual, sempre s'aixecava, movia el cap com a comiat i marxava sense dir ni una paraula. No obstant això, aquell dia em vaig estremir com mai. El Manuel va llegir i rellegir la carta fent pauses en les que la seva mirada es perdia a l'horitzó.

Finalment em va mirar i amb llàgrimes als ulls em va dir: – soc besavi.

Vaig quedar mut. En els 10 anys que el Manuel havia vingut al taller a recollir aquella correspondència mai havia fet cap comentari sobre el contingut. Pel mata-segell jo intuïa que les cartes provenien de Buenos Aires. Durant anys no havien deixat d'arribar mensualment, i tot i que no sabia ben bé qui les enviava, tenia molt clar el perquè d'aquella comunicació periòdica amb el Nou Món.

A principis del segle XX, el port de Barcelona estava en plena expansió. Les mercaderies s'acumulaven als molls mentre els vaixells esperaven ser descarregats i carregats i els carros començaven a distribuir la càrrega per tota la ciutat. Al port hi havia els pailebots, els vells "Libertis" amb les seves plomes de càrrega a mode de grues, tot tipus de vaixells de vapor i de vela, a més dels que hi havia ancorats a la badia fora de l'abric de l'escullera que començava a créixer i on buscaven un recer els grans vaixells de càrrega davant una possible tempesta.

Llavors la càrrega i la descàrrega es feia a mà, o millor dit a "esquena" dels estibadors, uns homes rudes amb una força descomunal, que ajudats de vegades per unes grues tan rudimentàries com ells mateixos, feien una feina per la que encara avui se'ls té una sentida admiració.

El transport arribava i marxava dels molls contínuament. Els carros tirats per vells cavalls perxerons que amb pas lent venien de les serradores d'Horta, Badalona, la Conreria o Sant Andreu no paraven d'entrar i sortir del port transportant un sol tronc de sis metres de llargària, un metre de diàmetre i fins a cinc-cents quilos de pes. Es trigava el dia sencer en fer el recorregut: carregar, baixar al port, descarregar i tornar a la serradora. Altres carros transportaven botes de vi, d'oli, d'olives i altres mercaderies que s'anaven cap al Nou Món.

La cosa és que entre carregar i descarregar un mercant que fes la ruta a Sud-americà es podia trigar de 12 a 15 dies, 20 o

Confirmant la dita que els mariners tenen "una novia en cada Puerto"

25 en travessar l'oceà Atlàntic i uns 15 dies més en tornar a carregar i descarregar al lloc de destí. Els marins aprofitaven aquestes quinzenes per descansar i veure la família preveient el temps llarg que passarien a la mar sense veure'ls.

Tanmateix, quan els vaixells atracaven als ports d'ultramar, tot i ser tota la tripulació espanyola com també la naviliera, molts marins portats per aquestes llargues separacions i el temps compartit terres enllà havien format una altra família al país de destí i havien mantingut en secret la existència d'aquesta altra família al país d'origen, a mode de confirmació de la dita que els mariners tenen "una novia en cada Puerto".

Els temps no eren els actuals i no era massa complicat portar aquesta doble vida. Fins i tot podien mantenir ambdues famílies amb el contraban, que els hi permetia portar productes que no es podien trobar aquí i que estaven molt cotitzats al mercat negre, la qual cosa els hi generava uns ingressos extres que complementava el sou d'aquests "bí-gams transoceànics".

Però res dura eternament, la Barceloneta era un extrem d'aquell port que evolucionava dia rere dia. Empesa per unes transformacions que no paraven de produir-se i arrossegant-la cap a uns canvis imprevisibles als quals els seus habitants miraven d'acostumar-se amb resignació. Tot i així, ningú no estava preparat per allò que s'apropava. Va succeir de sobte.

Primer va ser un toc de botzina, fort, llarg, planyent com el gemec d'un animal ferit de mort. La causa del gemec va ser precisament l'imminent final d'una època, d'un estil de vida i d'una forma de treballar. Va haver-hi prou amb un cop de botzina i el nostre món va canviar en un tancar i obrir d'ulls. Llavors es va veure.

Un camió, motor de benzina, carrosseria de fusta, capacitat per transportar cinc troncs i possibilitat de fer cinc viatges d'anada i tornada al dia. Els quinze dies de càrrega i descàrrega van passar a ser tres o quatre com a molt. Tota una indústria de serveis que depenia del transport tradicional va comprendre que tenia els dies comptats: cavallerisses, veterinaris, fabricants de carros, conductors, pagesos, fabricants de pinsos, ferrers, com també estris com ara ferramentes, brides, arres i cuir, és a dir un fotimer d'oficis i utensilis van desaparèixer d'un dia per l'altre.

Tothom vaticinava la fi del món, una crisi molt greu que deixaria sense feina el 60 % de la classe obrera.

El temps, però, va demostrar que s'equivocaven, la indústria de l'automòbil va donar feina a mig món, encara que allò sí va canviar la vida d'aquells homes amb dues famílies, que eren centenars només a Espanya. I és que atès que els vaixells només romanien entre tres i cinc dies atracats al port, els mariners havien d'escollir una base i triar amb quina família volien passar el mes de descans a què tenien dret després de cada viatge.

La majoria van triar Barcelona perquè a més de dona i fills també tenien els pares, els germans i la resta de la parentela. Va ser molt dur, sobretot quan es van haver de jubilar i van perdre tota esperança de tornar a

veure la família de l'altre costat de l'Atlàntic. I va ser d'aquesta nova situació de la que vaig ser còmplice.

Uns quants mariners jubilats de la Barceloneta em van demanar si podien domiciliar la correspondència al meu taller. No em vaig poder negar, aquells homes m'havien recomanat a les companyies on havien treballat per què m'encarregués de les feines dels seus vaixells i que no les encarreguessin en altres tallers fora de Barcelona. Així doncs vaig acceptar. Durant anys em vaig convertir en l'apartat de correus dels vells mariners que es passaven pel taller i s'asseien al tamboret de l'entrada on la fèiem petar. De vegades, coincidien dos o tres i xerraven entre ells i enriquien la meva ment i la meva ànima amb les històries de països dels que no sabia res. Poc a poc van anar desapareixent tots, uns van morir, d'altres van sortir de casa amb l'excusa d'anar a comprar tabac i no van tornar, aquests últims van ser els que havien escollit malament el lloc on havien de quedar-se i van voler esmenar l'error.

Quan això passava sempre hi havia una carta que no obtenia resposta. Passat el temps podia arribar la segona, però ja no n'hi haurien més. Llavors, jo les cremava sense obrir-les per respecte; al cap i a la fi, ningú no les reclamaria.

Aquell dia, el Manuel va desaparèixer per la cantonada del carrer Proclamació, trontollava com si anés begut; jo sabia que no era pas això i vaig pensar que la propera carta no tindria resposta. Va arribar la primera i trenta dies després la segona.

Vaig anar un parell de cops a casa seva; l'últim mes no s'havia llevat del llit. Jo portava les dues cartes a la butxaca i vaig mirar d'ensenyar-li els sobres dissimuladament, però ell mo-



© Vicens Fornier

via el cap d'un costat a l'altre negant, raó per la qual les vaig tornar a guardar esperant que es recuperés encara que sabia que aquell vell mariner que havia passat la meitat de la seva vida preguntant-se si havia escollit l'opció més encertada mai més es tornaria a asseure en aquell tamboret, que vaig cremar en obrir el taller al dia següent.

A l'enterrament del Manuel no va haver-hi carros de cavalls; el trasllat del fèretre des del tanatori de Sancho d'Àvila a la incineradora de Montjuïc es va fer en un «Mercedes» modern. Li vaig donar el condol a la vídua –companya inseparable del vell mariner– que als vuitanta-set anys no veia el moment de reunir-se amb el seu estimat, aliena –crec– al fet que si en aquell home li haguessin practicat una autòpsia, haguessin descobert que tenia el cor trencat.

Quan li vaig estrènyer la mà al seu únic fill per donar-li el condol, li vaig posar les dues cartes a la butxaca de l'americana.

–Això és del teu pare, no les obris ara, millor quan estiguis sol. Va posar cara de sorpresa. Ell no va entendre mai perquè sent home de poques paraules el seu pare passava tantes hores al meu taller, però mai va gosar preguntar-li.

No vaig tornar a veure el Benito, el fill del Manuel, fins dos anys

més tard. Em va venir a veure després d'un viatge de feina; era enginyer de mines i viatjava arreu.

–Ell sempre ens parlava de tu. Jo de vegades estava gelós perquè li donava molta importància a la teva feina i cap ni una a la meva. Vaig trobar totes les cartes i quan les vaig llegir ho vaig entendre tot. He viscut cinquanta anys amb el meu pare i ara me n'adono que no el coneixia, que no sabia gairebé res d'ell.

–A mi me'n parlava sempre del seu fill. Estava força orgullós de tu i de la teva feina. T'ho ben asseguro.

Vam anar a menjar plegats al bar Pepita del carrer Andrea Dòria, a prop del taller, vam estar parlant prop de dues hores i després ens vam acomiadar amb una forta abraçada; amb els ulls plens de llàgrimes i la veu escanyada en prou penes va poder pronunciar una paraula... "Adéu" ■

Vicens Fornier
Fotògraf i cronista

ESPORT

La Repla



Tots els barris tenen uns enclavaments emblemàtics on s'ha desenvolupat la història d'aquesta comunitat i de molts dels seus habitants. Però en massa ocasions arriba un dia que aquest lloc desapareix físicament per a mantenir-se viu només en la nostra memòria. Un d'aquests llocs és La Repla, la nostra Repla. Demolida l'estiu del 1998.

La Repla va ser molt més que una pista poliesportiva per al barri, especialment per als seus xavals. En ella es quedava per a passar la tarda o el cap de setmana fent

una patxanga o xerrant de qual-sevol tema. En ella es van viure partits inoblidables de futbol sala i handbol, tant masculí com femení. I en ella es van forjar amistats d'aquestes de veritat: de les de la infància al carrer.

En aquest número d'Essència Barceloneta hem volgut recordar el futbol sala que es jugava a la Repla. Aquelles lligues o tornejos de 24 hores en els quals participaven gran part dels nois del barri.

Perquè -que ho sapigueu els més



joves- en aquesta època no teníem Play però mai faltava una pilota vella. Tampoc ens comunicàvem a través del mòbil ni per xarxes socials; bastava un "aquesta tarda a la pista".



1932: UNA NOVA PLAÇA A LA BARCELONETA

Cada ciutat, cada poble, cada barri, té la seva plaça central, on la gent es troba, i on passen les coses importants. Nosaltres també, nosaltres tenim la Repla.

És l'espai de trobada, de relació social, on hem jugat, hem patinat, hem comprat al mercat, hem gaudit de la fira durant la festa major, hem competit a futbol sala o a handbol, hem anat a escola, i ens hem enamorat, i

forma part de la nostra història col·lectiva. La plaça, batejada amb el nom oficial del Poeta Boscà, i envoltada pels carrers Baluarte, San Carlos, San Antonio y Alegría, segons el nomenclàtor de l'època, va quedar alliberada l'any 1931, quan l'Ajuntament republicà decidí alliberar-la de la caserna de San Carlos. És llavors quan es projecta una nova plaça per a l'ús social i veïnal.

El juliol de 1932, a la revista Barcelona Atracció, es podia llegir

"El amplio solar que ocupaba el antiguo cuartel, y las cuatro calles que lo circundaban, forman hoy una plaza despejada y extensa (...) una mejora importante para la Barceloneta". I tanca-va explicant l'acte d'inauguració "por eso, el pueblo se asoció al acto demostrando el júbilo con que recibía la mejora urbana", un altre signe d'identitat propi: la celebració a l'estil genuïnament Barceloneta ■

Genís Arnàs



ESPORT

Futbol Sala

Inicis

La pista era el pati del Col·legi Verge de la Mar i el lloc on espontàniament es jugaven diversos partits alhora a les tardes després de sortir de l'escola i els caps de setmana.

Sobre 1976 un grup de nois que coincidien a la granja del Sr. Josep "el jueu" juguen els primers partits organitzats pel Sr. López "Chano", professor de l'Acadèmia

Barceloneta. Eren "partidillos" quan encara no hi havia ni porteries i 2 pedres feien de pals. Va ser l'inici. A partir d'aquí el mateix Sr. López organitza les primeres competicions entre 8 o 10 equips que va reunir. A poc a poc i gràcies a la dedicació de, entre altres, Pepe Vilches, Agapito Soler, Juan Rodríguez "Churri" o Alfonso Cruz "el Perico", se celebren les primeres lligues els dissabtes. Aquests propulsors es van encarregar de demanar els coneguts permisos municipals, organitzar els partits, pagar àrbitres, llum i material.

Eren apassionats que van dedicar moltíssimes hores sense cap ànim de lucre perquè simplement els agradava el futbol i "vivien" el barri.

Futsal "Made in Barceloneta"

Eren anys en què el futbol sala vivia un "boom" al nostre país. Però, com tot, el de la Barceloneta havia de tenir les seves peculiaritats. Aquí es jugava 5+porter i no 4+porter, s'utilitzava una pilota més gran que la del futbol sala oficial, i es treien els serveis de banda amb la mà.

La lliga, en la qual participaven de 16 a 18 equips, es jugava el dissabte de 13 h a 22 h. Deixant la pista el lliure al matí perquè juguessin els nens del barri i el diumenge per a l'handbol.

L'arbitratge va ser a càrrec, entre altres, dels mítics Antonio Ibáñez "Toto", Archi o Carrilero, que no per coneguts es deixaven influenciar pels jugadors o per espectadors que "els deien de tot menys bonic". També existia un comitè de disciplina encarregat d'estudiar i aplicar sancions.

A vegades calia suspendre partits per la humitat. Mitja pista (part tocant Almirante Churruca) es posava impracticable i s'havia d'omplir de serradures per a assecar-la i poder almenys acabar la jornada.

Les 24 hores

Sobre els anys 83-84 neix el que seria l'esdeveniment principal



del futbol sala al barri: les 24 hores.

Torneig que se celebrava a finals de juliol, on coincidien tots els equips de la lliga, altres creats especialment per al torneig i algun convidat de fora.

S'iniciava el dissabte a les 8 h. El sistema era fase de grups de 4 equips, dels quals es classificaven per als encreuaments els 2 primers. Seguidament quarts de final, semifinals i el diumenge a les 20 h la gran final.

Tot el dia i tota la nit de partits sense parar, amb entrepans i begudes per a mantenir a jugadors i assistents actius. Va haver-hi duels que van arribar a omplir la Repla d'espectadors a les graderies,

després de les tanques i fins i tot a l'escala de l'escola i als balcons. Un "ambientazo!"

Alguns equips es reforçaven en aquest torneig amb jugadors de futbol semiprofessionals, en aquesta època de vacances i amb -o sense- permís dels seus clubs.

Finalment, es va celebrar sobre els anys 93-94 l'última edició de les 24 hores. Exactament una dècada de futbol al cor del barri, inoblidable per als quals la vam viure. El futbol sala a la Repla agonitza (anys 96-97) fins que es derrueix la pista ■



LES MATES

L'icònic model Mates que s'utilitzava tant a la Repla no era una vamba per a futbol sala!

Creat per Francesc Mates al 1968, aquest model va néixer com a versió d'escalfa per a pista d'atletisme consolidant-se durant tota la dècada dels 70 i part dels 80 com destacades i versàtils sabatilles multiesport.



Com ens confirma el mateix Marc Pàmies, responsable de producte de Mates, "pràcticament només s'utilitzaven per a futbol sala a la Barceloneta". Venudes en el Frajoma, "en Mates encara recorda aquesta curiosa relació amb el futbol sala de la Barceloneta" que en una certa manera va ajudar a convertir aquest model en el que avui és considerat una icona d'estil clàssic i atemporal.

Com en tants altres aspectes, el barri singular fins i tot en això.

ESPORT

Els Equips

Com en totes les lligues, la nostra tenia els seus favorits. Equips com el Vinagre, l'Aquari, el Sport80 A, els AllStars o el Wandismeï, eren clàssics però no els únics ni molt menys.

Hi havia els que donaven nom a un Cor: Pescadors o l'esmentat Vinagre. Els d'empreses: Tallers Pons, Vídeoclub Atlántida, Enquadernacions Martín o el Zanussi. Els que van agafar

el nom de carrers: el Vilajoyosa o l'Atlètic Cervera. De bars com el Ca Ganassa o el Ries do Miño. Al costat d'uns altres de diferents procedències com l'Escola de la Mar, el Queen, els Amics, el Sport80 B, l'Aquari B, el Sant Damián, el Orly, el Anchoveta, els mateixos, els Falcons, la Peña Goico o el Raig Cibeles. O esporàdicament algun equip d'altres barris com el Flassaders del Born.

El nivell futbolístic era realment alt. Com es demostrava per exemple en dos partits, un el Vinagre (any 1983-84) i a l'any següent Aquari (1984-85), contra un equip de veterans del FC Barcelona format entre altres per Asensi, Reixach, De la Creu, Fusté, Costas o Mora.



Queen



Acuario



Vinagre



Racing Imperial



San Damián



Sport 80 B



Villajoyosa



Zanussi



All Star



Chips



ACE Els pescadors



Rayo Cibeles



Atlètic Cervera



Wandis May



Chimenos Cachondos



Woll Damm

ESPORT

Juanillo i Jandro. Vinagre i Acuario



Era impossible esmentar els centenars de nois que van jugar durant tots aquests anys. Però una de les persones que millor podien representar a tots ells és Juan Paredes Giner, per a tots afectuosament "Juanillo el calvo".

Juan ha viscut totes les etapes del futbol sala de la Repla. Ell era un dels primers nois que van jugar aquests "partidillos" amb el Sr. López quan amb

prou feines tenia 13 anys i es va mantenir jugant fins que es van acabar les competicions gairebé 20 anys després.

Veí de la plaça, Juan es passava "més temps a la pista que a casa meva", comenta. Era, com diria algun cronista esportiu de l'època, un "defensa elegant amb bona sortida de pilota", però sobretot és "bona gent".

Amb la seva samarreta del Vinagre, ens sorprèn confessant-nos que guarda "una rajola de la pista que tinc dit que me la posin a la caixa quan mori". Doncs que sigui dins de molts, molts anys, Juan.

Espigado davant golejador, Alejandro Sanz "Jandro", també és un d'aquests jugadors emblemàtics dels campionats de la Repla. Jandro va ser present també des del principi de la lliga i va formar part dels dos equips rivals, jugant tant al Vinagre com a

l'Aquari. Per entendre'ns, que va ser el nostre particular Luis Figo de la Repla però sempre amb bon rotllo. Un gran tipus, Jandro, a qui hem d'agrair la seva activa col·laboració en aquest reportatge, com a Jesús Aranda, Mariano Emperador, José Domenech "Bola", José M. Juárez i tots els que han ajudat posant en les fotos, explicant-nos les seves vivències, recopilant material per a confeccionar aquestes tan entranyables pàgines per a nosaltres. Agrair també a Agapito Soler pels seus records ■



LA TEVA JOIERIA, DES DE SEMPRE

Tercera generació de joiers, Cánovas és la joieria del barri.

- Taller propi de joieria i rellotgeria.
- Servei de compra d'or.
- Venda online: www.joyeriacanovas.com
- Plateria i regals.
- Primeres marques en rellotgeria.

Cánovas
Joyeros desde 1929

Maquinista, 16. 08003 Barcelona
www.joyeriacanovas.com
T: 932 21 75 13



COMERÇ

Cova Fumada: "La Bomba va néixer aquí"

**La Sra. María**

María Pla Segura arriba a Barcelona des de la seva Tortosa natal el 1914 i es va casar amb Magí Solé. Aprofitant l'experiència d'haver treballat allí en bars de la seva família, munta una puda enfront de la platja de la Barceloneta, molt a prop dels Banys Orientals. Cansada que els temporals de Llevant li destrossessin regularment l'entrada del local, decideix traslladar-se d'ubicació obrint a la cantonada de carrer Sant Carles amb carrer Baluard. Al poc temps s'assabenta que la bacallaneria que estava a escassos metres es posava en venda. Era un local ideal per a instal·lar cuina, doncs en tenir porta a dos carrers gaudia d'una bona ventilació.

Era l'any 1945 quan la Sra. María s'instal·la en el local defini-

tiu que es conserva fins avui. El que al principi es coneixia com el bar de la Sra. Pla munta una de les primeres cuines de carbó que curiosament donaria origen al nom de Cova Fumada, pel fum que aquest tipus de cuines desprenien.

La cuina de carbó permetia als clients, la majoria treballadors, escalfar la seva carmanyola mentre demanaven el seu vi, acompanyat d'unes sardines a la planxa, o licors i cafès.

Magí i Palmira

La Sra. María va tenir un fill -Magí Solé- que va treballar des de tot just els 15 ajudant en el bar. Magí s'enamora de Palmira Fresquet i es casen el 1955. Palmira és també descendent casualment d'un poble proper a Tortosa: Roquetes. Palmira s'incorpora al bar a treballar al

costat del seu marit Magí.

Sempre inquiet, Magí observa la gran acceptació que tenen les tapes que s'ofereixen en els bars de la zona de Correus, molts regentats per immigrants andalusos i castellans que havien mantingut aquest costum tan propi de la seva terra de procedència.

Magí volia crear la seva pròpia tapa

Un tapa única que donés fama al seu local, que li atorgués aquesta identitat pròpia. Així, el 1955 comença a experimentar fent una espècie de croqueta de patata que al principi no va tenir l'acceptació esperada. Alguna cosa li faltava. Va començar a provar, a afegir-li una salsa, a acompanyar-la amb all i oli,... Fins que un mariner li va portar un "chile" (caiena) en pols de Mombassa (Kenya). Això era més fort que els "bitxos" que es coneixien en una època en la qual encara ni existien les patates braves.

I va encertar! Aquest picant africà va convertir a la croqueta en una cosa única que va arrelar entre els clients. El picant convidava fins i tot a reptar amb un "a veure si tens collons" entre els amics, perquè no era fàcil aguantar-ho sense vessar una

llàgrima. De seguida es va córrer la veu i la gent baixava a la Cova a provar-la. Els més valents o "machitos" demanaven la picant, uns altres optaven per la "meitat i meitat".

Per què el nom de "bomba"?

Quan Magí i la seva mare feien les seves proves les donaven a provar a la família i veïns. L'"experiment" ja amb el picant africà va ser ofert un dia per la Sra. María a un veí de l'escala de tot just 15 anys: l'Enriquet. Quan aquest la va provar, va exclamar "María, això és la bomba!" I amb el nom de "Bomba" es va quedar.

Al principi La Cova obria a totes hores i els caps de setmana, després es van començar a donar menjars i esmorzars del que ara anomenem "de forquilla". La família vivia en el mateix edifici i molt aviat els dos fills de Magí i Palmira comencen a donar un cop mà al negoci familiar.





l'equip Cova: la Sra. María, Palmira, Magí pare a la barra i Magí fill i Josep Maria, amb cambrers de reforç, encarregats de les taules.

La mateixa Cova Fumada de sempre

El local manté actualment pràcticament el mateix aspecte original. Sembla que no hagi passat el temps. Com a molt, alguna foto familiar o de jugadors

del Barça pengen a les parets i poc més.

La fama atreu a turistes i famosos, però aquí els clients més especials són els de tota la vida, els veïns del barri que encara mantenen la tradició de "reptar" a amics i visitants a "demandar la picant". Ells són part de la història de La Cova, com La Cova és part de la història de la Barceloneta.

Als Solé mai els ha preocupat en excés que uns altres s'atribueixin l'invent de la Bomba o fins i tot que registrin la denominació, com ha ocorregut. "I què més dona!" S'alegren que els altres establiments (i companys) del barri facin la seva pròpia bomba. "Si serveix perquè la gent baixi a la Barceloneta i faci despesa als bars, collonut", afirma Josep Maria.

La continuïtat està garantida

A Guillem i Sergi, fills de Magí, i a Laura, filla de Josep Maria, els encanta el negoci. I el més important, són conscients del que és i significa La Cova i saben que cal evolucionar, però sobretot mantenir el llegat de la seva besàvia, àvia i pares. Perquè enclavaments realment autèntics com La Cova Fumada no queden masses ■



*La Cova Fumada és un dels 211 considerats establiments emblemàtics de la ciutat de Barcelona inclosos al Catàleg de protecció arquitectònica, històric i paisatgístic, amb la categoria E2 com establiment d'interès que posseïx elements patrimonials d'interès singular.

COMERÇOS EMBLEMÀTICS



I Jornada Internacional de Comerç emblemàtic en ciutats europees

Barcelona, París, Roma i Lisboa impulsen una aliança municipal europea per a la preservació i protecció dels comerços emblemàtics.

Celebrada a Barcelona, la Jornada té com a objectiu crear estratègies conjuntes per preservar el patrimoni comercial europeu. Durant la jornada, s'ha signat la "Declaració de Barcelona sobre la preservació i promoció dels establiments comercials emblemàtics". El document contempla, entre d'altres, instar el Parlament Europeu per tal que reconegui el valor d'aquests establiments per a la identitat europea.

Aquesta declaració reconeix el paper crucial que juguen els governs locals en el lideratge de la protecció i la valorització dels establiments comercials emblemàtics i remarca la necessitat d'elaborar aliances a escala local amb totes les parts implicades.

La tercera tinenta d'alcaldia, Laia Bonet, ha destacat que "els Establiments comercials emblemàtics els hem de preservar urbanísticament, protegir com a patrimoni històric però no podem permetre que esdevinguin museus, han de ser també viables econòmicament".

La regidora de Comerç, Mercats i Consum, Montserrat Ballarín, ha explicat que "aquesta jornada d'avui és la llavor del que esperem que sigui un arbre ben gran, una xarxa de ciutats europees per preservar i protegir els Establiments comercials emblemàtics".

A més, tal i com recull la Declaració, els establiments comercials emblemàtics han de participar en la cocreació de les polítiques municipals sobre el comerç de proximitat per tal de garantir-ne la competitivitat, avançar en la professionalització del sector i en la digitalització, a través de la formació i amb assessorament jurídic i legal i acompanyament en la gestió de l'activitat econòmica.

CULTURA

Una primavera d'activitats

**Olor a Sant Jordi**

Sembla mentida, però comencem a tenir la Diada de Sant Jordi a prop. Alguns potser creieu que encara falta, però els qui ens dediquem als llibres, i nosaltres fa anys que som al barri, ja fa setmanes que estem preparant aquesta Diada tan bonica. Des de la llibreria "La Garba" estem seleccionant una bona pila de llibres, de gèneres i temàtiques ben diverses, perquè el proper 23 d'abril passegeu pels carrers Maquinista i Joan de Borbó i trobeu aquell títol que us farà gaudir a casa tot llegint-lo. Així que, a poc més d'un mes per Sant Jordi, us animem a viure l'ambient previ fent-nos una visita, xafardejant els nostres aparadors o seguint-nos a les xarxes socials. D'aquesta manera, segur que l'encertareu. Visca els llibres i visca la Barceloneta! ■

LA GARBA

LIBRERIA

**Exposició «Un segle de comerç al barri» de Fermí Puig**

Del 17 de març al 29 d'abril

La situació de la Barceloneta l'obligava a tenir una xarxa comercial interna, sense que el veïnat hagués d'anar a comprar, com deien, a "Barcelona". L'exposició se centra en els comerços, un negoci més autònom i familiar, per recuperar la ubicació i el nom de botigues del segle passat, moltes ja desaparegudes.

Exposició «Recordar és resistir» d'Alba Sueiro.

Del 5 de maig al 3 de juny

L'exposició intenta respondre la qüestió "Què és un barri?" a través dels testimonis de les veïnes que han deixat entrar la càmera als seus espais privats. Són gent de diferents contextos socioculturals, edats i experiències.

Exposició «Memòria del moll» de l'Institut Joan Salvat-Papasseit

Del 9 de juny al 29 de juliol

L'alumnat d'ESO de l'Institut Joan Salvat-Papasseit ha entrevistat a gent de la Barceloneta sobre la història de la pesca. Han treballat les implicacions socials, ambientals i econòmiques d'aquesta activitat tan arrelada. A partir de tot el material aconseguit presenten un curt documental, una exposició i un mural.

Conferència «Teodor García, la veu republicana de la ràdio» de Xavier Garcia i Pujades

12 d'abril a les 18:30h

Teodor Garriga va influir decisivament en la cultura, la política i la radiodifusió dels anys vint i trenta vinculat a Ràdio Associació de Catalunya. Va viure a l'exili, va patir els camps de concentració i va participar a la resistència contra els nazis. Va estar molt lligat a la Barceloneta, on va viure durant una època ■

Si us vau perdre les darreres conferències les podeu recuperar al canal de Youtube de la CB1761:

<https://www.youtube.com/@CasadelaBarceloneta1761/playlists>

Xerrada «La rereguarda, bombardeig d'una ciutat» de Josep Orts, 23 de març.

Hi trobareu càpsules d'història, entrevistes, documentals, xerrades i una exposició virtual.

Horari d'atenció al públic: De dimarts a divendres de 10 a 13:30h i de 16 a 20h / Dissabtes de 10 a 14h. Tancada: dilluns, diumenges i festius.

CB1761

CASA DE LA BARCELONETA

**LA IAIA VELLETA I EL SUQUET DE PEIX DE LA BARCELONETA**

Un conte amb missatge. Un compromís amb els pescadors i les tradicions del barri.

El teu llibre per aquest Sant Jordi.

Autora: Ana Ayala. Il·lustracions: Vendela Vrensk.

COSES SORPRENENTS QUE PASSEN A LA BARCELONETA

La plaça de les desaparicions



La Barceloneta va ser dissenyada per enginyers militars que ho van pensar tot amb una geometria d'esquadra i cartabó, amb més sentit d'auditors que d'artistes. Per això, els carrers són una quadrícula recta que es va avançar dos-cents anys a l'invent del full d'Excel. Era gent tan seriosa, amb un sentit tan aritmètic de la vida, que se'ls va oblidar d'obrir espais per a parcs infantils, jardins i altres inutilitats. També se'ls va oblidar que la Barceloneta és un tros de platja que hi va posar el mar, que res no és ferm, que tot pot ser empassat per la sorra.

Els enginyers van posar a la meitat del barri l'enorme caserna de cavalleria de Sant Carles, perquè tot estigués ben controlat: 1.200 soldats, altres tants cavalls, canons... Tan pesat era l'armament i els militars, que es van enfonsar a la sorra dels temps. Al pas d'unes dècades, ja no n'hi havia ni rastre i després de la seva desaparició el 1930 per fi es va obrir una gran plaça, que va portar el nom de Francesc Magrinyà, que va ser el polític que va permetre que el barri tingués la seva xarxa de clavegueram.

La gent va agafar la plaça amb fervor. Però també va desaparèixer la plaça republicana on tant els agradava anar a prendre el sol als desocupats i el 1951 hi va aparèixer una escola amb el pati de l'esbarjo. La plaça va passar a anomenar-se Plaça del Poeta Boscà, que era un poeta d'aquells que no molesta ningú perquè feia cinc-cents anys que era mort i ningú no faria cançons de protesta amb les seves lletres.

El col·legi era lleig, una mola grisa amb un cos central desproporcionadament gran, com si a una mula li poses el cap d'una girafa, però allà molts vam aprendre que dos i dos són quatre. I vam aprendre què és la vida.

A la pista de l'esbarjo de l'escola se li va donar un ús per a tot. A les tardes i els caps de setmana eren pista de jocs per a tot el barri. Com aquí sempre hem estat de dreces a aquesta replaça de davant de l'escola se'n deia "Repla". Allà es va iniciar (i es va acabar) la meua macarrònica carrera de porter de futbol de carrer. Com que era l'única pista de joc de tot el

es ficava entre els engranatges i per això de vegades la maneta de les hores era el seu propi braç. També va ser un misteri que un setembre haguessin desaparegut de les parets els crucifixos i les fotos d'aquell senyor mig calb que no se'n podia dir el nom, i van aparèixer els retrats d'un senyor que deien que era rei encara que no li veiéssim la corona.

Aquesta Repla bulliosa que bullia de vida i el col·legi de milers de tones, també se'ls va empassar aquesta plaça on res no és permanent. Un dia vaig tornar a la meua escola i no hi era. Només quedaven algunes fotos per al record als bars de la plaça, a la Cova Fumada i al Bar l'Electricitat. Vaig sentir in-



barri, es jugaven tres o quatre partits alhora i a cada porteria hi havia tres o quatre porters de partits diferents. Era caòtic, però es passava bé. De vegades estaves pendent dels teus i els d'un altre partit et fotien un cop de pilota a la cara. Feia mal, però curtia.

El Col·legi Virgen del Mar era un lloc ple de misteris. Ningú sabia què hi havia escales a dalt, on hi havia el mecanisme del rellotge enorme de la façana. Es deia que el rellotger era un roig amagat, que quan venia la guàrdia civil a inspeccionar,

dignació perquè uns trilers haurien canviat una escola i una pista de jocs popular per unes terrasses de bars. Després vaig riure. Era aquest requadre al mig del barri que no es deixava dominar. Aquestes terrasses de bars que veiem ara, un dia també desapareixeran, quan algú les trobi a faltar caldrà recordar-li que la Barceloneta és sorra ■

Antonio Iturbe és periodista, és professor universitari, és escriptor i, per si això fos poc, és de la Barceloneta.

PORT

El món del superiot. No és només embarcar-se



Em solen preguntar sovint en què consisteix el nostre negoci perquè el món del superiot és un sector una mica desconegut en general. Per defecte, ens solen identificar amb lloguer de vaixells, càtering o manteniment d'embarcacions... i res més lluny de la realitat.

El nostre món és complex però senzill alhora, és a dir, podem arribar a abastar moltíssims terrenys, però l'objectiu final és el mateix: "just do it and make it happen" ("simplement fes-ho i fes que passi"). Com que som una empresa de serveis, el nostre objectiu principal és satisfer

totes les necessitats dels nostres clients i això fa que la nostra estructura creixi en base a aquesta demanda. El nostre client són els iots i en aquest iot hi ha una jerarquia molt marcada. Com més gran és l'embarcació, més departaments hi ha. Així que nosaltres hem d'adaptar la nostra capacitat de resposta a aquesta demanda. Això vol dir que a EVOLUTION hi ha lloc per a diferents tipus de professionals. Aquí tenim de tot: ex cuiners, enginyers navals, comptables, tècnics logístics, agents de duanes, administratives, experts en màrqueting, mossos de magatzem, etc. Però tots tenen una característica en

comú: parlen un mínim d'anglès i tenen un perfil orientat cap a l'atenció al client.

Així que el món del superiot no és només voler embarcar-se. Hi ha altres maneres d'arribar a ell, com és treballant per a les empreses de serveis que hi ha al voltant d'ells. Drassanes, ports esportius, agents de iots, ferreteries, empreses de pintures, de logística, empreses d'aprovisionament, etc, etc. Qualsevol professional pot encaixar al nostre món. Només és qüestió de saber una mica d'anglès, aprendre l'argot del sector, ser discret i sobretot ser resolutiu i un bon superador de reptes.

la nostra gastronomia i descobrir el paisatge. Solen ser gent oberta de ment que estan acostumats a adaptar-se a qualsevol lloc i que agraeixen tota ajuda que els prestem. Ajudar a què tinguin una bona experiència de la nostra ciutat fa que ens recomanin i sempre vulguin tornar-hi. És la nostra feina donar-los facilitats i que tota experiència sigui senzilla i plaent.

Així que al final ens convertim en ambaixadors de la nostra meravellousa Barcelona i això és un plus en aquest treball perquè la gratitud que mostren els nostres clients, sempre que estiguin satisfets, és una de les alegries més grans que tenim ■



Els nostres clients són majoritàriament la tripulació, gent normal que vénen a passar temporades a la nostra ciutat. Que volen conèixer la nostra gent, gaudir de



Jai  Ca

**SOM
BARCELONETA**
DES DE 1955

ON ESTEM?
C/GINEBRA, 13 - T. 93 268 32 65
C/GINEBRA, 9 - T. 93 319 91 64

 SEGUEIX-NOS! @BARJAICA



TAPES MADE IN BARCELONETA



Les bombes, de la Barceloneta.
 La barretja, de la Barceloneta.
 Les gambes a la planxa, de la Barceloneta.
 Els calamars a l'andalusa, de la Barceloneta.
 Les tapes més típiques del Barri, al Palomino.

La taverna més canalla de la Barceloneta.

BAR PALOMINO
 TABERNA CANALLA

Carrer d'Andrea Dòria, 37
 08003 Barcelona, Barceloneta
 +34 936 32 38 16



SOM ESPECIALISTES EN CLOUD COMPUTING

Migra al nuvol i fes créixer el teu negoci!

Seguretat Informàtica



Manteniment Informàtic



Backup online



Servidors al nuvol



Marketing i visibilitat digital



Control de presència



Assessoria LOPD/RGPD



Software ERP



Aprofita l'oferta de 6 mesos d'allotjament en cloud amb backup online cada hora gratis, contractant 1 any de servei.
 • Servidors VPS • Servidors Dedicats • Escritoris Virtuals

iMUNTECH

www.imuntech.com • T: (+34) 649 47 56 83 • Pare Fita, 6. 08202 Sabadell (Barcelona)

PLATJA

Un mar d'experiències!



El Centre de la Platja torna a obrir les seves portes a l'abril

Als mars i oceans, la primavera és època de canvis. Durant l'hivern, els temporals amb fort onatge remouen les aigües marines superficials i les barregen amb les aigües més profundes, riques en nutrients. Però és a la prima-

vera quan, per l'augment de la intensitat de la llum del sol i de la durada del dia, aquests nutrients són aprofitats per les algues microscòpiques del plàncton, que es reproduïxen amb elevada freqüència i formen els anomenats "blooms" o floracions (què no et confongui la paraula, les algues no fan flors). Això permet la regeneració estacional de tota la xarxa alimentària marina, des del zooplàncton, que s'alimenta de les microalgues, fins als peixos que son menjats pels taurons i gavians, o el peix i marisc que arriben al nostre plat.

Al Centre de la Platja us oferim experiències i activitats que tenen totes elles com a fil conductor el mar. Perquè quan parlem de mar i sostenibilitat, no només hem de pensar en la vida marina, sinó en totes aquelles interrelacions que

ens uneixen als humans amb mars i oceans. I és clar, la Mediterrània té una influència molt gran en les poblacions que vivim a les seves costes, per la seva riquesa natural i de recursos i, a més a més, pel que fa la cultura, la història i la manera de viure.

PROGRAMA D'ACTIVITATS:

Abril: "Un mar en femení", donarem veu a les dones de mar – pescadores, científiques, emprenedores.

Maig: "Un mar d'oportunitats", per entendre el mar des del punt de vista de les persones migrants.

Juny: "Un mar viu", per conèixer la seva riquesa natural.

Juliol: "Un mar en canvi", per comprendre l'abast del canvi climàtic.

Agost: "Un mar net", lliure de residus.

Setembre: "Un mar que fa his-

tòria", per celebrar el llarg recorregut de la relació entre Barcelona i el mar.

Octubre: "Un mar que fa ciutat" ens posarem en primera línia d'acció envers els canvis globals.

CENTRE DE LA PLATJA

Recorda que totes les activitats son gratuïtes, amb inscripció prèvia obligatòria a: centreplatja@bcn.cat.

ON SOM? Als porxos de la platja del Somorrostro, davant de l'Hospital del Mar, sota el passeig Marítim. Obert al públic de l'abril a l'octubre, de dimarts a diumenge, de 10 h a 14 h. Subscriu-te al butlletí del Centre de la Platja: <http://comunica.barcelona.cat/tematic/8>.

Fes-te amic del Centre de la Platja a les xarxes socials (Instagram: [@centredelaplatja_bcn](https://www.instagram.com/centredelaplatja_bcn/) / Facebook: [@amicscentredelaplatja](https://www.facebook.com/amicscentredelaplatja/)) ■

RESTAURANT MARISQUERIA SALAMANCA

Un restaurant emblemàtic de la Barceloneta des de fa més de 50 anys

Aquí trobarà la millor cuina mediterrània i de mercat degustada a la vora del Mediterrani. Una oferta amb més de 50 anys i dos secrets: la qualitat i el servei.

Qualitat, conseqüència de la nostra exigència en la selecció dels millors productes frescos del bon fer del nostre xef. Servei, perquè Silvestre Sánchez i el seu equip atenen els clients en tot moment com a nosaltres ens agradaria ser tractats. No hi ha més secret. Ho comprovarà degustant les nostres famoses paelles, els nostres exquisits pernills de Salamanca, les carns i el millor marisc i peix seleccionat diàriament a la llotja del port de Barcelona.



PEPE RUBIANES, 34.
08003 Barcelona
T: 93 221 50 33
info@restaurantesalamanca.es
www.restaurantesalamanca.es



associa't

ACIB
BAR
CE
LO
NETA

www.acib.cat

#FemBarceloneta

**Tens un comerç
o empresa de
serveis
a la Barceloneta?**



 **ACIB**
la Barceloneta
compra, menja, viu...

 Generalitat
de Catalunya

 Ajuntament de
Barcelona

Si tens un establiment comercial a la Barceloneta i t'interessa projectar la teva imatge empresarial, vols beneficiar-te d'acords i convenis amb entitats o altres empreses i a més, t'agradaria rebre informació i formació especialitzada en el món comercial i/o participar en les campanyes de dinamització comercial a la Barceloneta, etc.

Fes-te soci de l'ACIB!

Som l'Associació de Comerciants i Industrials de la Barceloneta, una entitat sense ànim de lucre i amb més de 65 anys de vida que defensem els drets dels comerciants del barri, promovent iniciatives d'interès i benefici per al comerç de la Barceloneta i oferint serveis i avantatges que contribueixin a la competitivitat del comerç local.

Si tot això t'interessa, si vols dir la teva i sumar-te a la defensa del model de barri i de comerç de qualitat a la Barceloneta que tots volem ...

**Associa't a l'ACIB, perquè TU ets
Barceloneta!**



El Vaso de Oro

— Desde 1962 —

Balboa, 6 - 08003 Barcelona · T: 93 319 30 98 · www.vasodeoro.com